

tilladt mig at kalde Udbredelse af „korfattede og billige“ Bøger.

Den Hensigt, jeg altsaa har havt med min Forespørgsel, er den at henlede Opmærksomheden paa, om man ikke, ved i nogle Aar at give den høitærede Underviisningsminister nogle Midler til ved Hjælp af de videnskabelige Kræfter, der staae til hans Raadighed, kunde befordre Udgivelsen af saadanne korfattede og billige Bøger, og jeg troer, at dette Maal vil kunne naaes paa den antydede Maade.

Jeg skal nu betegne de Midler, hvorved jeg troer, at det kan opnaaes at udvide det danske Bogmarked. Det er nemlig min Mening, at der paa Regjeringens Beføstning skulde udarbejdes korfattede, populære Fremstillinger af saadanne Gjenstande, som have almindelig Interesse, og til hvis Udarbejdelse der heller ikke fattes videnskabelige Kræfter. Disse Bøger skulde i et passende Antal fordeles paa de offentlige Steder, hvor den største Deel af Landbobefolkningen kommer sammen; en saadan Foranstaltning vilde efter min Formening vække Læselysten, bewirke, at Flere anskaffede sig saadanne Bøger, og formeentlig især virke meest gavnlig paa Lærerstanden. Men Følgen heraf vilde atter blive, at Boghandelen tog Hensyn til den saaledes tilveiebragte større Læselyst og fik et nyt Opsving, idet det blev den muligt at lade trykke større Oplag, ved hvis Forsendelse Omkostningerne vilde blive af mindre Betydning. Det er navnlig min Tanke, at saadanne Bøger skulde tage et overveiende Hensyn til den Klasse, som heri Landet er den talrigste, og jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa enkelte Spørgsmaal, der her nærmest kunde komme i Betragtning. Jeg vil f. Ex. ansee det for ønskeligt, at der saaledes blev udarbejdet Haandbøger om Jordbundsforholdene heri Danmark, om Huusdyravlens heri Danmark, om de Agerdyrkningsvædskaber, der ere de væsentligste for Landmanden, for at den store Landbobefolkning kunde gjøre sig bekendt med de Fremskridt, som næsten hvert Aar ere gjorte i disse Retninger. Saadanne Bøger troer jeg virkelig vilde stifte megen Gavn. Jeg vilde fremdeles ogsaa ansee det for nyttigt, navnlig med Hensyn til en senere Ordning af

Apothekerforholdene, om der af Sundhedsskollegiet blev udarbejdet en letfattelig og kort Haandbog angaaende Behandlingen af Syge, forend Lægehjælp kan hentes, ligesom ogsaa saadanne Haandbøger, der udbredte Kjendtskaben til skadelige Gifter o. s. v.

Jeg har nu berørt de 2 Classer af Befolkningen, som efter mine Tanker vilde høste størst Gavn af en saadan offentlig Foranstaltning, jeg har tilladt mig at henlede Opmærksomheden paa de Midler, hvorved dette hensigtsmæssigen kan naaes. Jeg skal endnu her til føie, at der formeentligen ikke kunde være Noget iveien for, at der udsattes Priisopgaver i den Retning, og jeg vil, forsaavidt Folkethinget maatte bewilge Midler til dette Bie-med, henstille, om det ikke ogsaa burde faa en nogen Indflydelse paa Prøvelsen af saadanne Skrifter. Slutteligen har jeg ogsaa viist, at en saadan Foranstaltning ikke vilde skade den private Concurrence, men at den vil bidrage til at udvide det danske Bogmarked.

Jeg skal altsaa tillade mig at rette det Spørgsmaal til Ministeren: Er Underviisningsministeren villig til ved de videnskabelige Kræfter, der staae til Ministeriets Raadighed, eller ved aarlige Priis-spørgsmaal, at befordre Udgivelsen af korfattede, billige og letforstaaelige Haandbøger og Lærebøger?

Kirke- og Underviisningsministeren. Forsaavidt den ærede Forespørgsel indeholder et almindeligt Duffet om „korfattede, billige og let forstaaelige Lærebøgers og Haandbøgers Tilveiebringelse“, saa er det vistnok, at der ikke let kunde rettes noget Spørgsmaal til Underviisningsministeren, som kunde være mere sikker paa at møde Samstemning end det, hvorvidt Ministeriet deler Duffet om, at saadanne Haandbøger og Lærebøger maatte kunne tilveiebringes og finde vid Udbredelse. Jeg anseer samtlige tre Egenfkaber ved Haandbøger og Lærebøger, nemlig, at de ere „korfattede“, „billige“ og „letforstaaelige“, for at være overordentligt vigtige, ligesom jeg ogsaa maa tillægge enhver af disse Egenfkaber for sig en ikke ringe Betydning. Hvad derimod angaaer Spørgsmaalet om Tilveiebringelsen af Mid-